Wymagania edukacyjne – klasa trzecia historia szkoła branżowa pierwszego stopnia

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy Uczeń:	poziom rozszerzający Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	poziom dopełniający Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
I. Druga wojna światowa				
XIV.1	**1. Ostatni rok pokoju w Europie**			
	▪ źródła zagrożeń dla ładu wersalskiego ▪ droga do konferencji w Monachium ▪ niemieckie żądania wobec Polski ▪ sytuacja po zawarciu paktu Ribbentrop-Mołotow	▪ identyfikuje postacie: Adolf Hitler, Józef Stalin, Joachim Ribbentrop, Wiaczesław Mołotow ▪ posługując się mapką, określa etapy agresywnych działań Hitlera od marca 1938 do marca 1939 roku ▪ wyjaśnia cele żądań niemieckich wobec Polski na przełomie 1938 i 1939 roku	▪ identyfikuje postać Józefa Becka ▪ wymienia główne następstwa konferencji w Monachium ▪ charakteryzuje okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop-Mołotow ▪ ocenia politykę rządu polskiego wobec agresywnych działań Hitlera	▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozaźródłowej, wyjaśnia, że pakt Ribbentrop-Mołotow był porozumieniem wymierzonym przeciw Polsce i pokojowi w Europie ▪ ocenia politykę mocarstw zachodnich wobec agresywnych działań Hitlera ▪ porównuje sytuację międzynarodową Polski wiosną 1938 i w sierpniu 1939 roku
XIV.2 XV.1	**2. agresja niemiec i ZSrS na Polskę**			
	▪ początek wojny (1 września 1939 r.) ▪ najważniejsze punkty polskiego oporu ▪ agresja sowiecka (17 września 1939 roku) ▪ klęska bez kapitulacji ▪ utworzenie władz polskich na obczyźnie ▪ podział ziem polskich	▪ identyfikuje postacie: marszałek Edward Rydz-Śmigły, gen. Władysław Sikorski ▪ posługując się mapką, wskazuje kierunki agresji Niemiec i ZSRS na Polskę, a także wymienia najważniejsze punkty polskiego oporu ▪ wymienia główne przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 roku	▪ identyfikuje postacie: gen. Tadeusz Kutrzeba, gen. Franciszek Kleeberg, kpt. Władysław Raginis ▪ charakteryzuje okoliczności agresji ZSRS na Polskę dokonanej 17 września 1939 roku ▪ wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 roku ▪ wymienia bezpośrednie następstwa klęski Polski we wrześniu 1939 roku	▪ identyfikuje postacie: Ignacy Mościcki, Władysław Raczkiewicz ▪ analizując tekst źródłowy, wyjaśnia, w jaki sposób władze ZSRS usprawiedliwiały swoją agresję przeciw Polsce ▪ ocenia politykę mocarstw zachodnich wobec walczącej Polski we wrześniu 1939 roku ▪ określa podstawy prawne powołania Rządu RP na obczyźnie

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XIV.3 XIV.5	**3. rozszerzanie działań zbrojnych w Europie**			
	▪ kierunki agresji Niemiec ▪ kierunki agresji ZSRS ▪ udział Polaków w walkach na terytorium Norwegii i Francji ▪ udział Polaków w bitwie o Anglię i w wojnie na Atlantyku	▪ posługując się mapką, wskazuje kierunki agresji Niemiec i ZSRS w Europie w 1940 roku ▪ wyjaśnia, dlaczego bitwa o Anglię była istotnym etapem walk podczas drugiej wojny światowej ▪ podaje co najmniej jeden przykład walk polskich formacji wojskowych w latach 1940–1941	▪ identyfikuje postać Winstona Churchilla ▪ posługując się mapką, charakteryzuje sytuację militarną Europy na początku 1941 roku ▪ podaje co najmniej trzy przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1940–1941 ▪ wykazuje, że w 1940 roku Stalin realizował pakt Ribbentrop-Mołotow	▪ identyfikuje postacie: Vidkun Quisling, Philippe Pétain, gen. Charles de Gaulle ▪ ocenia sytuację militarną Europy na początku 1941 roku ▪ wyjaśnia i ocenia zjawisko kolaboracji podczas drugiej wojny światowej
XIV.3 XIV.5 XIV.6	**4. światowy zasięg wojny**			
	▪ agresja Niemiec przeciw ZSRS ▪ kierunki agresji japońskiej ▪ utworzenie Wielkiej Koalicji ▪ przełom na froncie wschodnim ▪ udział wojsk polskich w walkach w Afryce Północnej ▪ konferencja w Teheranie	▪ identyfikuje postacie: Adolf Hitler, Józef Stalin ▪ posługując się mapką, wskazuje zasięg agresji Niemiec przeciw ZSRS ▪ posługując się mapką, wskazuje zasięg agresji japońskiej na Pacyfiku i Dalekim Wschodzie ▪ wymienia przyczyny powstania i przejawy funkcjonowania Wielkiej Koalicji	▪ identyfikuje postacie: Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, gen. Stanisław Kopański, gen. Władysław Anders ▪ posługując się mapką, charakteryzuje przebieg walk w Afryce Północnej z uwzględnieniem udziału żołnierzy polskich ▪ wymienia główne decyzje podjęte na konferencji w Teheranie ▪ wyjaśnia znaczenie bitwy pod Stalingradem oraz pod Kurskiem	▪ wykazuje znaczenie walk w rejonie Midway oraz bitwy pod El-Alamein ▪ ocenia główne decyzje podjęte na konferencji w Teheranie
XIV.3 XIV.5 XIV.6	**5. Klęska państw osi**			
	▪ sukcesy wojsk koalicyjnych ▪ konferencja w Jałcie ▪ kapitulacja III Rzeszy ▪ kapitulacja Japonii	▪ identyfikuje postacie: gen. Stanisław Maczek, Józef Stalin ▪ posługując się mapką, określa etapy sukcesów państw Wielkiej	▪ identyfikuje postacie: Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Harry Truman ▪ posługując się mapką, określa	▪ wyjaśnia znaczenie utworzenia drugiego frontu dla dalszego przebiegu wojny ▪ posługując się wybranymi

XIV.3 **XIV.5** **XIV.6** **cd.**	▪ udział Polaków w wojnie ▪ konferencja w Poczdamie	Koalicji w końcowym okresie wojny w Europie ▪ wymienia główne decyzje podjęte na konferencjach w Jałcie i w Poczdamie ▪ podaje co najmniej dwa przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1944–1945 ▪ rozpoznaje okoliczności użycia broni atomowej w sierpniu 1945 roku	etapy sukcesów państw Wielkiej Koalicji w końcowym okresie wojny na Dalekim Wschodzie ▪ omawia co najmniej dwa przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1944–1945 ▪ ocenia główne decyzje podjęte na konferencjch w Jałcie i w Poczdamie dotyczące sprawy polskiej	przykładami, ocenia wkład żołnierzy polskich w zwycięstwo nad III Rzeszą ▪ analizuje decyzje konferencji w Poczdamie dotyczące Niemiec
XIV.4	**6. Zagłada narodów w czasie wojny**			
	▪ niemieckie plany wyniszczania narodów ▪ Holokaust ludności żydowskiej ▪ powstanie w getcie warszawskim ▪ eksterminacja Romów ▪ Polacy wobec zagłady Żydów	▪ identyfikuje postacie: Janusz Korczak, Irena Sendlerowa ▪ wyjaśnia, w jakim celu Niemcy tworzyli getta ▪ wymienia nazwy co najmniej dwóch niemieckich obozów zagłady ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „Holokaust” i „Szoah”	▪ identyfikuje postacie: Mordechaj Anielewicz, Jan Karski ▪ charakteryzuje metody i ocenia skutki eksterminacji Żydów i Romów prowadzonej przez III Rzeszę ▪ wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania w getcie warszawskim ▪ podaje przykłady różnych postaw Polaków wobec Holokaustu	▪ identyfikuje postacie: Marek Edelman, Ludwik Hirszfeld ▪ wykazuje, że III Rzesza była państwem realizującym politykę zbrodniczego sytemu ▪ posługując się wybranymi przykładami, ocenia postawę Polaków wobec Holokaustu ▪ ocenia postawę przywódców mocarstw zachodnich wobec Holokaustu
XV.1 **XV.2**	**7. Polacy pod dwiema okupacjami**			
	▪ cele Niemców w Generalnym Gubernatorstwie i na ziemiach włączonych do III Rzeszy ▪ przejawy hitlerowskiego terroru ▪ polityka okupantów sowieckich ▪ polscy jeńcy wojenni oraz ofiary deportacji w ZSRS ▪ rzeź na Wołyniu	▪ posługując się mapką, wskazuje granice podziału ziem polskich po przegranej wojnie obronnej we wrześniu 1939 roku ▪ wymienia główne formy represji niemieckich i sowieckich na okupowanych ziemiach polskich ▪ wymienia co najmniej jeden niemiecki obóz zagłady i jeden obóz koncentracyjny na ziemiach polskich	▪ posługując się mapkami, porównuje status polityczny ziem polskich w październiku 1939 i w lipcu 1941 roku ▪ wyjaśnia, czym różniły się cele polityki niemieckiej w Generalnym Gubernatorstwie oraz na ziemiach włączonych do III Rzeszy ▪ charakteryzuje przejawy represji sowieckich wobec obywateli pokonanej Polski	▪ porównuje i ocenia politykę Niemiec i ZSRS wobec obywateli pokonanej Polski ▪ wyjaśnia przyczyny i następstwa rzezi na Wołyniu

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XV.1 XV.2 cd.		▪ wyjaśnia, że Katyń jest miejscem sowieckiego mordu na polskich jeńcach wojennych	▪ posługując się mapką, omawia tragiczny los polskich jeńców wojennych w ZSRS	
XV.3	**8. Działalność polskich władz na obczyźnie do 1943 roku**			
	▪ podpisanie układu Sikorski-Majski ▪ trudności w realizacji układu ▪ konsekwencje ujawnienia zbrodni katyńskiej ▪ komuniści polscy w rękach Stalina	▪ identyfikuje postacie: gen. Władysław Sikorski, Józef Stalin, Iwan Majski, gen. Władysław Anders ▪ wymienia główne postanowienia układu Sikorski-Majski ▪ wyjaśnia genezę formowania Armii Polskiej w ZSRS ▪ omawia okoliczności i następstwa ujawnienia zbrodni katyńskiej	▪ identyfikuje postacie: Winston Churchill, Stanisław Mikołajczyk ▪ wyjaśnia genezę układu Sikorski-Majski ▪ wymienia trudności w realizacji tego układu ▪ wymienia działania Stalina zmierzające do podporządkowania sobie powojennej Polski ▪ ocenia następstwa ujawnienia zbrodni katyńskiej	▪ identyfikuje postacie: gen. Kazimierz Sosnkowski, ppłk Zygmunt Berling ▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozaźródłowej, wykazuje, że układ Sikorski-Majski miał charakter kontrowersyjny ▪ wyjaśnia okoliczności i następstwa ewakuowania Armii Polskiej z ZSRS ▪ ocenia rolę komunistów polskich w planach Stalina ▪ ocenia politykę przywódców mocarstw zachodnich w 1943 roku
XV.4 XV.6	**9. Polskie Państwo Podziemne**			
	▪ struktura Polskiego Państwa Podziemnego ▪ organizacja i działalność pionu wojskowego ▪ przejawy walki cywilnej ▪ początek działalności PPR	▪ identyfikuje postacie: gen. Stefan Rowecki, gen. Tadeusz Komorowski ▪ wyodrębnia pion wojskowy i pion cywilny Polskiego Państwa Podziemnego ▪ wyjaśnia, czym były Szare Szeregi i co oznacza symbol Polski Walczącej	▪ identyfikuje postacie: Jan Piekałkiewicz, Jan Stanisław Jankowski ▪ charakteryzuje strukturę Polskiego Państwa Podziemnego ▪ wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa ▪ omawia wybrane przejawy walki zbrojnej i walki cywilnej	▪ identyfikuje postacie: Krystyna Krahelska, Elżbieta Zawacka, Jan Ponury ▪ wymienia główne etapy kształtowania się Polskiego Państwa Podziemnego

XV.4 **XV.6** **cd.**		▪ podaje co najmniej dwa przykłady walki zbrojnej i walki cywilnej		▪ na wybranych przykładach wskazuje szanse i zagrożenia wynikające z podejmowania walki zbrojnej i walki cywilnej
XV.5 **XV.6**	**10. Powstanie warszawskie**			
	▪ trudności w realizacji akcji „Burza” ▪ umacnianie komunistycznego ośrodka władzy ▪ okoliczności wybuchu powstania warszawskiego ▪ przyczyny klęski powstania ▪ spór o ocenę powstania	▪ identyfikuje postacie: gen. Tadeusz Komorowski, gen. Leopold Okulicki ▪ podaje główny cel powstania warszawskiego ▪ wymienia przykłady pieśni z powstania warszawskiego ▪ określa charakter walk powstańczych ▪ posługując się planem Warszawy, porównuje zasięg powstania w pierwszych dniach walk i przed kapitulacją	▪ charakteryzuje sytuację na ziemiach środkowej Polski przed wybuchem powstania warszawskiego ▪ ocenia postawę Niemców w czasie tłumienia powstania warszawskiego ▪ wyjaśnia, dlaczego powstanie warszawskie zakończyło się klęską	▪ identyfikuje postacie: Mirosław Jezierski, Józef Szczepański ▪ analizując tekst źródłowy, wyodrębnia cel wojskowy i polityczny akcji „Burza” ▪ ocenia postawę Stalina po wybuchu powstania warszawskiego ▪ podaje argumenty dotyczące sporu o ocenę powstania warszawskiego
XV.5 **XV.6**	**11. Polska między wojną a pokojem**			
	▪ sytuacja w „Polsce lubelskiej” ▪ rozwiązanie Armii Krajowej ▪ po konferencji w Jałcie	▪ identyfikuje postacie: gen. Leopold Okulicki, gen. Władysław Anders, Jan Stanisław Jankowski ▪ wyjaśnia przyczyny rozwiązania Armii Krajowej	▪ identyfikuje postacie: Tomasz Arciszewski, Stanisław Mikołajczyk, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski ▪ wyodrębnia etapy umacniania się ośrodka władzy komunistycznej na ziemiach polskich w 1944 i 1945 roku ▪ wyjaśnia, jakie znaczenie miał tzw. proces szesnastu ▪ analizuje plakat propagandowy *Olbrzym i zapluty karzeł reakcji*, wyjaśniając przesłanie ukazanej sceny	▪ analizując tekst źródłowy, ocenia stanowisko Rządu RP wobec decyzji podjętych na konferencji w Jałcie ▪ wyodrębnia etapy likwidowania struktur Polskiego Państwa Podziemnego

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
II. POlska w POdzIElOnEj EurOPIE				
XVI.1 XVI.5	**12. Podstawy nowej sytuacji na świecie**			
	▪ społeczne, gospodarcze i cywilizacyjne skutki wojny ▪ zmiana układu sił na świecie ▪ proces norymberski ▪ utworzenie ONZ ▪ początek dekolonizacji	▪ podaje przykłady społecznych, gospodarczych i cywilizacyjnych skutków drugiej wojny światowej ▪ wyjaśnia, na czym polegał dwubiegunowy układ sił w powojennym świecie ▪ wyjaśnia, w jakim celu została utworzona ONZ	▪ charakteryzuje przykłady społecznych, gospodarczych i cywilizacyjnych skutków drugiej wojny światowej ▪ wyjaśnia, jaką rolę w działalności ONZ miała odgrywać Rada Bezpieczeństwa ▪ posługując się mapką, wskazuje etapy dekolonizacji Afryki ▪ wyjaśnia cel i charakter procesu norymberskiego	▪ identyfikuje postać Indiry Gandhi ▪ wymienia przyczyny i przejawy dekolonizacji w Azji Południowo-Wschodniej ▪ analizując tekst źródłowy, wyjaśnia, dlaczego cele ONZ nie były łatwe do realizacji
XVI.2 XVI.5	**13. Konflikty w czasach zimnej wojny**			
	▪ ekspansja systemu komunistycznego ▪ przesłanki doktryny Trumana ▪ wojna koreańska ▪ kryzys kubański ▪ wojna w Wietnamie ▪ interwencja sowiecka w Afganistanie ▪ główne etapy konfliktu na Bliskim Wschodzie	▪ podaje przykłady co najmniej dwóch konfliktów zbrojnych w czasach zimnej wojny ▪ posługując się mapką, wymienia formy interwencji zbrojnej w Wietnamie ▪ posługując się mapką, wskazuje obszary sporne miedzy Izraelem a państwami arabskimi	▪ identyfikuje postacie: Harry Truman, Mao Tse-tung, John F. Kennedy, Nikita Chruszczow ▪ wyjaśnia przesłanki zimnej wojny ▪ charakteryzuje wybrany konflikt z okresu zimnej wojny ▪ podaje przykłady reakcji ONZ na konflikty międzynarodowe z okresu zimnej wojny ▪ posługując się mapką i analizując rysunek satyryczny, wyjaśnia dlaczego kryzys kubański był zagrożeniem dla pokoju światowego	▪ identyfikuje postacie: Czang Kai-szek, Fidel Castro ▪ analizując tekst źródłowy, wykazuje, że doktryna Trumana stanowiła przejaw zimnej wojny ▪ ocenia skuteczność reakcji ONZ na wybrany konflikt międzynarodowy z okresu zimnej wojny ▪ porównuje interwencję amerykańską w Wietnamie oraz interwencję sowiecką w Afganistanie

XVI.3 **XVI.4**	**14. Po obu stronach żelaznej kurtyny**			
	▪ polityka ZSRS w bloku wschodnim ▪ plan Marshalla ▪ podział Niemiec ▪ podział militarny Europy ▪ początek integracji europejskiej	▪ posługując się mapką, wskazuje granice między państwami zachodnimi a blokiem wschodnim ▪ wymienia nazwy organizacji militarnych po obu stronach żelaznej kurtyny ▪ wymienia przejawy sowieckiej interwencji zbrojnej w państwach bloku wschodniego ▪ posługując się mapką, wskazuje państwa, które rozpoczęły integrację europejską	▪ identyfikuje postacie: George Marshall, Nikita Chruszczow, Leonid Breżniew ▪ wymienia przejawy sowietyzacji państw bloku wschodniego bezpośrednio po zakończeniu drugiej wojny światowej ▪ wymienia główną przyczynę podziału Niemiec ▪ ocenia znaczenie planu Marshalla ▪ porównuje okoliczności sowieckiej interwencji zbrojnej na Węgrzech i w Czechosłowacji ▪ posługując się mapką, wyodrębnia pierwsze etapy integracji europejskiej	▪ identyfikuje postacie: Jean Monet, Robert Schuman, Imre Nagy, Aleksander Dubček ▪ wyodrębnia etapy tworzenia dwóch państw niemieckich ▪ wyjaśnia założenia doktryny Breżniewa ▪ analizując tekst źródłowy, określa przesłanki integracji europejskiej
XVI.6	**15. Przemiany cywilizacyjne w drugiej połowie XX wieku**			
	▪ zróżnicowanie ekonomiczne świata ▪ rozwój nauki i techniki ▪ zmiany społeczne w państwach uprzemysłowionych ▪ nowe formy kultury masowej	▪ podaje co najmniej dwa przejawy rewolucji naukowo-technicznej ▪ analizując dane statystyczne, porównuje wskaźniki dotyczące PKB najbiedniejszych i najbogatszych państw świata w drugiej połowie XX wieku ▪ podaje co najmniej dwa przykłady kultury masowej w drugiej połowie XX wieku	▪ identyfikuje postacie: Elvis Presley, Irena Szewińska ▪ porównuje modele gospodarowania w bloku wschodnim i w państwach zachodnich ▪ charakteryzuje wybrane przejawy rewolucji naukowo-technicznej ▪ rozpoznaje przejawy zróżnicowania ekonomicznego świata w drugiej połowie XX wieku	▪ charakteryzuje zróżnicowanie ekonomiczne świata w drugiej połowie XX wieku ▪ ocenia skutki przeobrażeń cywilizacyjnych świata w drugiej połowie XX wieku, wskazując zjawiska pozytywne i negatywne
XVII.1 **XVII.2** **XVII.3**	**16. Kształtowanie powojennej Polski**			
	▪ Polska w nowych granicach ▪ przejmowanie władzy przez komunistów ▪ postawy wobec komunistycznego	▪ posługując się mapką, wskazuje zmiany granic Polski oraz kierunki przemieszczeń ludności po zakończeniu drugiej wojny	▪ identyfikuje postacie: Stanisław Mikołajczyk, Józef Cyrankiewicz, Bolesław Bierut ▪ posługując się mapką, porównuje	▪ ocenia kierunki zmian gospodarczych w pierwszych latach powojennej Polski ▪ wyodrębnia główne etapy

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XVII.1 XVII.2 XVII.3 cd.	terroru ▪ zmiany gospodarcze i społeczne	światowej ▪ wyjaśnia, czego dotyczyła reforma rolna i nacjonalizacja przemysłu ▪ porządkuje chronologicznie główne etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów w latach 1945–1947	kształt terytorialny Polski przed wybuchem i po jej zakończeniu ▪ charakteryzuje układ sił politycznych w Polsce po zakończeniu drugiej wojny światowej, uwzględniając podziemie niepodległościowe ▪ wymienia przyczyny i następstwa reformy rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu ▪ wyjaśnia, czego dotyczyła „bitwa o handel”	przejmowania władzy w Polsce przez komunistów w latach 1945–1947 ▪ ocenia metody działań komunistów polskich dążących do przejęcia władzy w całym kraju
XVII.2 XVII.3 XVII.4 XVII.5	**17. umacnianie systemu stalinowskiego**			
	▪ utworzenie PZPR ▪ nasilanie terroru oraz indoktrynacji ▪ prześladowanie Kościoła katolickiego ▪ konsekwencje planu sześcioletniego ▪ trudny początek odwilży	▪ identyfikuje postacie: Witold Pilecki, Władysław Gomułka, Bolesław Bierut, prymas Stefan Wyszyński ▪ posługując się schematem, porównuje system partyjny w Polsce w roku 1946 i 1950 ▪ podaje co najmniej dwa przykłady terroru lub represji w czasach stalinowskich ▪ podaje co najmniej jeden przykład indoktrynacji w czasach stalinowskich	▪ identyfikuje postacie: płk Emil Fieldorf, Józef Frątczak, Jan Nowak-Jeziorański ▪ wyjaśnia okoliczności utworzenia PZPR ▪ omawia wybrany przejaw terroru w czasach stalinowskich ▪ charakteryzuje politykę komunistycznych władz wobec Kościoła katolickiego ▪ ocenia sytuację gospodarczą Polski w czasach realizacji planu sześcioletniego	▪ identyfikuje postacie: bp Czesław Kaczmarek, Edward Ochab ▪ wykazuje, że utworzenie PZPR i uchwalenie Konstytucji PRL było końcowym etapem przejmowania władzy w Polsce przez komunistów
XVII.3 XVII.4 XVII.5	**18. granice stabilizacji w PrL**			
	▪ protesty społeczne w 1956 roku ▪ przejawy odwilży ▪ konflikt wokół Millenium	▪ identyfikuje postacie: Władysław Gomułka, Edward Gierek, prymas Stefan Wyszyński	▪ identyfikuje postacie: Roman Strzałkowski, Józef Cyrankiewicz ▪ charakteryzuje zmiany dokonane	▪ identyfikuje postacie: Andrzej Wajda, Czesław Niemen ▪ ocenia zmiany dokonane w Polsce

XVII.3 **XVII.4** **XVII.5** **cd.**	▪ charakter i następstwa protestów w marcu 1968 roku ▪ protesty i kryzysowe przesilenie w grudniu 1970 roku	▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w czerwcu 1956 roku oraz w grudniu 1970 roku ▪ wskazuje okoliczności nasilenia konfliktu władz PRL z Kościołem katolickim w 1966 roku	w Polsce po październiku 1956 roku ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w marcu 1968 roku ▪ charakteryzuje przejawy nasilenia konfliktu władz PRL z Kościołem katolickim w 1966 roku	po październiku 1956 roku ▪ porównuje charakter i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w czerwcu 1956 roku, w marcu 1968 roku oraz w grudniu 1970 roku ▪ analizując teksty źródłowe, porównuje opinie J. Cyrankiewicza i W. Gomułki dotyczące protestów poznańskich w czerwcu 1956 roku
XVII.5 **XVII.6**	**19. Droga do „Solidarności”**			
	▪ kierunki zmian gospodarczych w latach 70. XX wieku ▪ warunki rozwoju kultury ▪ protesty społeczne w 1976 roku ▪ pielgrzymka Jana Pawła II w 1979 roku ▪ charakter i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w sierpniu 1980 roku	▪ identyfikuje postacie: Jan Paweł II, Anna Walentynowicz, Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski ▪ podaje co najmniej dwa przykłady zmian, jakie dokonały się w życiu Polaków na początku lat siedemdziesiątych XX wieku ▪ omawia okoliczności pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1979 roku ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w sierpniu 1980 roku	▪ identyfikuje postacie: Czesław Miłosz, Stanisław Pyjas ▪ charakteryzuje zmiany dokonane w Polsce po październiku 1956 roku ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestu społecznego czerwcu 1976 roku ▪ analizując tekst źródłowy, rozróżnia ekonomiczne i polityczne cele zawarte w postulatach Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego ▪ charakteryzuje okoliczności i następstwa utworzenia NSZZ „Solidarność”	▪ identyfikuje postacie: Stanisław Kania, Jacek Kuroń, Antoni Macierewicz, Leszek Moczulski, Bronisław Geremek, Tadeusz Mazowiecki ▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozaźródłowej, wyjaśnia znaczenie pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1979 roku ▪ ocenia przemiany dokonane w Polsce w latach 70. XX wieku, uwzględniając elementy polityczne i gospodarcze
XVII.7	**20. Przebieg i skutki stanu wojennego**			
	▪ wprowadzenie stanu wojennego ▪ przejawy oporu społeczeństwa ▪ problemy gospodarcze ▪ nasilenie emigracji ▪ droga do „normalizacji” ▪ utworzenie Komitetu Obywatelskiego	▪ identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski, Jan Paweł II, ks. Jerzy Popiełuszko ▪ określa ramy chronologiczne trwania stanu wojennego ▪ wymienia co najmniej dwa	▪ identyfikuje postacie: Zbigniew Romaszewski, Grzegorz Przemyk, Michaił Gorbaczow ▪ wyjaśnia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego ▪ charakteryzuje wpływ stanu wojennego oraz warunki życia	▪ identyfikuje postacie: Czesław Kiszczak, Alfred Miodowicz, Bronisław Geremek, Tadeusz Mazowiecki ▪ ocenia wpływ stanu wojennego na postawy oraz warunki życia Polaków

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XVII.7 cd.		przejawy stanu wojennego ▪ wymienia co namniej dwa bezpośrednie następstwa wprowadzenia stanu wojennego	Polaków ▪ wymienia co najmniej dwa przejawy oporu społeczeństwa po wprowadzeniu stanu wojennego ▪ identyfikuje utworzenie Komitetu Obywatelskiego jako reprezentacji części umiarkowanej opozycji politycznej	▪ charakteryzuje sytuację w Polsce w 1988 roku, akcentując okoliczności powołania Komitetu Obywatelskiego
	III. na PrZEŁoMIE XX I XXI wIEKu			
XVIII.1	**21. Przełomowy 1989 rok**			
	▪ obrady Okrągłego Stołu ▪ konsekwencje wyborów czerwcowych ▪ powołanie rządu Tadeusza Mazowieckiego ▪ dalsze zmiany w Polsce ▪ Jesień Narodów w bloku wschodnim	▪ identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki ▪ wymienia strony uczestniczące w obradach Okrągłego Stołu ▪ posługując się wykresem kołowym, omawia układ sił politycznych w sejmie PRL po czerwcu 1989 roku ▪ określa okoliczności objęcia urzędu prezydenta państwa przez gen. Wojciecha Jaruzelskiego oraz powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego	▪ identyfikuje postacie: Bronisław Geremek, Leszek Balcerowicz, gen. Czesław Kiszczak ▪ wymienia najważniejsze decyzje podjęte podczas obrad Okrągłego Stołu ▪ analizując plakat wyborczy oraz tekst źródłowy, ocenia znaczenie wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 roku ▪ wymienia główne zmiany dokonane w Polsce od czerwca 1989 roku do początku 1990 roku ▪ określa zasięg terytorialny i główne skutki Jesieni Narodów	▪ identyfikuje postacie: Vaclav Havel, Nicolae Ceaucescu ▪ ocenia przesłanki oraz bezpośrednie skutki obrad Okrągłego Stołu ▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozaźródłowej, ocenia program oraz możliwości działania rządu Tadeusza Mazowieckiego ▪ charakteryzuje przebieg Jesieni Narodów
XVIII.2	**22. następstwa transformacji w Polsce**			
	▪ pierwsze wybory prezydenckie i parlamentarne ▪ zmiany na scenie politycznej ▪ problemy gospodarcze	▪ identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, Jan Olszewski, Andrzej Duda ▪ podaje nazwy co najmniej dwóch	▪ identyfikuje postacie: Aleksander Kwaśniewski, Lech Kaczyński, Ryszard Kaczorowski Bronisław Geremek	▪ identyfikuje postacie: Jarosław Kaczyński, Jan Krzysztof Bielecki, Hanna Suchocka ▪ charakteryzuje zmiany polityczne

XVIII.2 cd.	▪ reformowanie państwa ▪ zmiany w społeczeństwie	partii politycznych działających w Polsce po 1989 roku ▪ podaje co najmniej dwa przykłady zmian gospodarczych lub społecznych w Polsce po 1999 roku ▪ analizując wykres, charakteryzuje i ocenia sytuację demograficzną Polski po 1989 roku	▪ omawia okoliczności wyboru Lecha Wałęsy na urząd Prezydenta RP ▪ wyjaśnia, na czym polegała próba lustracji w życiu politycznym po 1989 roku ▪ analizuje tabelkę, wskazuje przejawy stabilności i niestabilności na polskiej scenie politycznej po 1989 roku ▪ charakteryzuje wybrane przejawy zmian gospodarczych i społecznych w Polsce po 1989 roku	w Polsce po 1989 roku ▪ ocenia wybrane przejawy zmian gospodarczych i społecznych w Polsce po 1989 roku
XVIII.3	**23. rzeczpospolita Polska w nowej Europie**			
	▪ nowe otoczenie polityczne Rzeczypospolitej Polskiej ▪ rozszerzanie integracji europejskiej ▪ przystąpienie Polski do NATO ▪ przystąpienie Polski do Unii Europejskiej ▪ zagrożenia ze strony Rosji	▪ posługując się mapką, porównuje otoczenie polityczne Polski w czasach PRL i po 1993 roku ▪ posługując się mapkami, wymienia etapy rozszerzania NATO oraz rozwoju integracji europejskiej ▪ wymienia co najmniej jedną konsekwencję uczestnictwa Polski w NATO ▪ wymienia co najmniej dwie konsekwencje przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	▪ identyfikuje postacie: Borys Jelcyn, Władimir Putin ▪ wyjaśnia przyczyny zmian otoczenia politycznego Polski w latach 1990–1993 ▪ ocenia znaczenie przyjęcia Polski do NATO ▪ charakteryzuje co najmniej dwie konsekwencje przystąpienia Polski do Unii Europejskiej	▪ wyjaśnia przyczyny rozpadu Jugosławii ▪ wymienia główne organy Unii Europejskiej ▪ wyjaśnia, dlaczego polityka Rosji w latach 1999–2013 stanowiła zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski i Europy
XVIII.4	**24. nowe zagrożenia dla świata**			
	▪ nasilenie konfliktów na Bliskim Wschodzie i w rejonie Zatoki Perskiej ▪ rozszerzanie terroryzmu islamskiego ▪ zbrojne interwencje w Afganistanie i w Iraku ▪ Arabska Wiosna	▪ posługując się mapką, wyjaśnia, na czym polegała operacja „Pustynna Burza” ▪ wymienia co najmniej dwa przykłady zagrożeń militarnych oraz cywilizacyjnych na świecie na początku XXI wieku	▪ identyfikuje postacie: Saddam Husajn, Osama bin-Laden, George Walker Bush ▪ posługują się mapką, wyjaśnia, dlaczego utworzenie Autonomii Palestyńskiej nie zakończyło konfliktu na Bliskim Wschodzie	▪ porównuje przyczyny i skutki operacji „Pustynna Burza” oraz „ Iracka Wolność” ▪ ocenia rolę Stanów Zjednoczonych jako światowego mocarstwa na początku XXI wieku

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
XVIII.4 cd.	▪ stare i nowe wyzwania	▪ analizując wykres kołowy, omawia sytuację gospodarczą świata na początku XXI wieku	▪ wyjaśnia przyczyny i następstwa zamachu z 11 września 2001 roku ▪ określa zasięg terytorialny i podaje co najmniej dwie konsekwencje Arabskiej Wiosny	